

Regióny pre ekonomickú zmenu

SK

Podporovanie konkurencieschopnosti pomocou inovatívnych technológií, produktov a zdravých spoločenskí

Kontakt

Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku

Oddelenie 01 – Informácie a komunikácia

Thierry Daman

41, avenue de Tervuren, B-1040 Brusel

Fax: +32 (0)2 296 60 03

E-mail: regio-info@ec.europa.eu

Internet: http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy_en.htm

ISBN 92-79-04543-1

© Európske spoločenstvá, 2007.

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Vytlačené v Belgicku

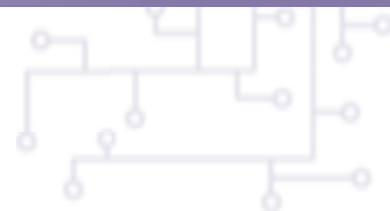
Fotografie: © Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku /Mike St Maur Sheil, (strana 13) Ekonomický rozvoj Karlsruhe, (strana 21) Oü Loodesystems, (strana 14) projekt REGINS RFO, región PACA (strana 22)

Obálka: INTECHMER – výskum biologickej kontaminácie morského prostredia, Cherbourg, Normandia, Francúzsko.

Editor: Thierry Daman, Európska komisia, Generálny direktorát pre regionálnu politiku.

Vytlačené na recyklovanom papieri.

Text tejto publikácie nie je právne záväzný.

Predslov	3
Kontext	4
• Inovujúce regióny	4
• Regióny pre ekonomickú zmenu: Partnerstvo v akcii	6
• RegioStars 2008: Ocenenia pre inovatívne projekty.....	11
• Platforma na monitorovanie Lisabonskej stratégie.....	12
Desať úspešných projektov	13
1. Rakúsko/Estónsko/Francúzsko/Nemecko/Rumunsko/Švédsko/Rusko: Zoskupenia CLOE prepojené v rámci Európy.....	13
2. Rakúsko/Nemecko/Maďarsko/Taliansko: REGINS – Integrácia malých a stredných podnikov do európskej ekonomiky.....	14
3. Rakúsko/Česká republika/Nemecko/Poľsko/Slovinsko: RegioSustain – od biomasy k energii – udržateľnosť pre regionálne ekonomické cykly.....	15
4. Íre-Írsko: Rast prostredníctvom prírody.....	16
5. Belgicko/Nemecko/Holandsko: Cezhraničná starostlivosť.....	17
6. Dánsko/Švédsko: Biotechnológia v cezhraničnom regióne.....	18
7. Taliansko: Zoskupenie drevárskych podnikov a technológií v Bolzane: spolupráca a inovácia v prostredí malých tradičných rodinných podnikov.....	19
8. Švédsko: Sieť inovačných poradcov pre malé a stredné podniky.....	20
9. Estónsko: Inovácia v strojárskom priemysle: Loodesystem.....	21
10. Francúzsko/Grécko/Taliansko/Španielsko/Maroko/Tunisko: Stredomorská oblasť, laboratórium pre inováciu energie.....	22
Slovník	23

Nové programové obdobie Politiky súdržnosti pre roky 2007 – 2013 si vyžaduje intenzívnejšiu spoluprácu medzi regiónmi a mestami v celej Európe. Chcem uistiť čitateľov, že mnoho skvelých myšlienok, ktoré vznikajú v prostredí regionálnych a mestských sietí, sa rýchlo uskutoční v ďalšej generácii programov v týchto regiónoch. Iniciatíva „Regióny pre ekonomickú zmenu“ je vytýčená v Komuniké č. 675 (2006), s cieľom podporiť partnerstvo v akcii – partnerstvo medzi príslušnými činiteľmi v každom regióne, medzi jednotlivými regiónmi, ako aj medzi regiónmi a Komisiou. V tomto kontexte plánujeme posilniť synergiu medzi rozličnými politikami Spoločenstiev, ktoré prispievajú k rastu a vzniku pracovných miest. Tento cieľ možno dosiahnuť zdieľaním súvisiacich skúseností a správnych postupov zo všetkých zdrojov prostredníctvom medziregionálnej spolupráce. Pomocou „Regiónov pre ekonomickú zmenu“ by sme mali využívať najmä skúsenosti z obdobia 2000 – 2006 v rámci iniciatívy INTERREG III C, ktorá podporuje medziregionálnu spoluprácu, sieť URBACT na výmenu najlepších postupov medzi európskymi mestami a dúfam, že aj ďalšie sieťové aktivity Komisie.

Iniciatíva obsahuje štyri špecifické novinky v oblasti medziregionálnej spolupráce. Po prvé, identifikovali sme 30 prioritných otázok, ktoré sa zameriavajú na ekonomickú modernizáciu a obnovenú Lisabonskú agendu. Tieto otázky vychádzajú zo štyroch línií Strategických pokynov pre súdržnosť na obdobie 2007 – 2013: prilákanie investícií; zlepšenie znalostí a inovácia; vytvorenie viac a lepších pracovných miest a zohľadnenie teritoriálnej dimenzie. Niekoľko týchto tém je predmetom špecifických workshopov v rámci programu konferencie.

Po druhé, vidíme potrebu rozšírenej komunikácie, ktorá uľahčí výmenu know-how a správnych postupov v oblasti regionálneho rozvoja a realizácie Agendy rastu a zamestnanosti. Táto výročná konferencia je takisto iniciátorom ocenenia „RegioStars 2008: Ocenenia za inovatívne projekty“, ktoré bude udelené na druhej výročnej konferencii. S radosťou oznamujem, že sme už získali partnerov v tomto komunikačnom úsilí. Ide o Výbor regiónov a francúzsky región Provence-Alpes-Côte d'Azur, ktoré zorganizovali „Fórum na výmenu nápadov a skúseností“ dňa 8. marca 2007 v budove Jacquesa Delorsa.

Po tretie, plánujeme prepojiť siete a hlavné programy. Na tento cieľ vo všetkých sieťach vyčleníme čiastku 375 miliónov EUR určenou na tieto účely, v rámci cieľa „Európska teritoriálna spolupráca“ na obdobie 2007 – 2013. Hlavnú líniu presadzuje najmä štvrtá inovácia, tzv. možnosť zrýchleného postupu. Tu bude Komisia spolupracovať so sieťami dobrovoľníkov a zaoberať sa vybranými prioritnými témami, s účasťou 15 až 20 regiónov alebo miest – s cieľom poskytnúť priestor na rýchle testovanie nových myšlienok.

Idem prvú každoročnú konferenciu Regióny pre ekonomickú zmenu. Verím, že jej program bude pre vás inšpiráciou, poskytne nové možnosti na výmenu know-how a správnych postupov v regionálnej implementácii Agendy rastu a zamestnanosti.

Danuta Hübnerová

Členka Európskej komisie zodpovedná za regionálnu politiku

Inovujúce regióny

Štatistiky o výskume a rozvoji a inovácii pravidelne potvrdzujú značné rozdiely medzi členskými štátmi EÚ a regiónmi.

Od roku 2002 Európska komisia vyhodnocuje trendy v regionálnej inovácii, ktoré zachytávajú väčšie oblasti dát, ako napríklad zamestnanosť v oblasti vedy, technológií a high-tech službách, či počet patentov na milión obyvateľov. V najnovšom **Hodnotení európskych regionálnych inovácií** z novembra 2006 ⁽¹⁾, ktoré ešte zahŕňa 25 členských štátov, je desať regiónov s najlepšimi výsledkami, a to: Štokholm, Västsverige (SE), Oberbayern (DE), Etelä-Suomi (FI), Karlsruhe (DE), Stuttgart (DE), Braunschweig (DE), Sydsverige (SE), Île de France (FR) a Östra Mellansverige (SE). Medzi regiónmi s najlepšimi výsledkami dominujú regióny štátov EÚ-15, so 47 regiónmi medzi prvými päťdesiatimi a 94 regiónmi medzi prvými 100 regiónmi. Z regiónov nových členských štátov sa Praha (CZ) umiestnila na 15. mieste, Bratislavský kraj (SK) dosiahol 27. miesto, Közép-Magyarország (HU) 34. miesto, Slovinsko 63. miesto, Mazowieckie (PL) skončilo na 65. mieste a Jihovýchod (CZ) na 100. mieste.

Mapa na nasledujúcej strane zobrazuje výsledky najnovšieho Hodnotenia európskych regionálnych inovácií. Mapa potvrdzuje, že v porovnaní s inými regionálnymi rozdielmi, ako napríklad HDP na obyvateľa, menej rozvinuté regióny budú musieť vynaložiť mimoriadne úsilie na zlepšenie svojho inovačného výkonu, t. j.

Institutio Tecnológico de Aragon, Zaragoza, Španielsko, ktorý spolufinancuje Európsky fond regionálneho rozvoja.

vytvorenie konkurencieschopného rastu a pracovných miest. Zmenu môžu priniesť veľké čiastky z dostupných štrukturálnych fondov, ako aj posilnenie partnerstva s najlepšimi regiónmi.

Politika súdržnosti podporuje inováciu dvoma hlavnými spôsobmi: spolufinancovaním prostredníctvom štrukturálnych fondov a rozvojom systému regionálnej správy, ktorý vychádza zo strategického rozvoja, partnerstva, programovania, monitorovania a hodnotenia. V mnohých prípadoch je systém správy sám o sebe inovatívnou politikou. Pre programy politiky súdržnosti počas obdobia 2007 – 2013 vypracovala Európska komisia **hodnotenie znalostných a inovatívnych ekonomík** ⁽²⁾. Cieľom je poradiť pri realizácii regionálnych inovatívnych aktivít s pomocou štrukturálnych fondov. Rôznorodý charakter výkonu a potenciálu inovácie v európskych regiónoch spôsobil vznik typológie rôznych regiónov, ktoré si vyžadujú rozličné prístupy inovačných politík. Štúdia navrhuje tieto dôležité činnosti:

- rozoznať rôznorodosť inovačného potenciálu regiónov, čo predpokladá rozdielny prístup „šitý na mieru“ k cieľovým nastaveniam a programovaniu inovatívnych opatrení v európskych regiónoch;
- zaviesť a otestovať viac „komplexných projektov“ alebo iniciatív typu „viacero činiteľov – viacero opatrení“ s jasným zameraním na komerčne využiteľné aplikácie nových technológií namiesto prístupov k rozvoju a transferu technológií, ktoré sa opierajú o infraštruktúru výskumu a vývoja;
- používať dlhodobejšie plánovanie a viac udržateľný proces strategického manažmentu regionálnych inovačných politík; a
- využiť nový cieľ európskej teritoriálnej spolupráce na vytvorenie medziregionálnych sietí.

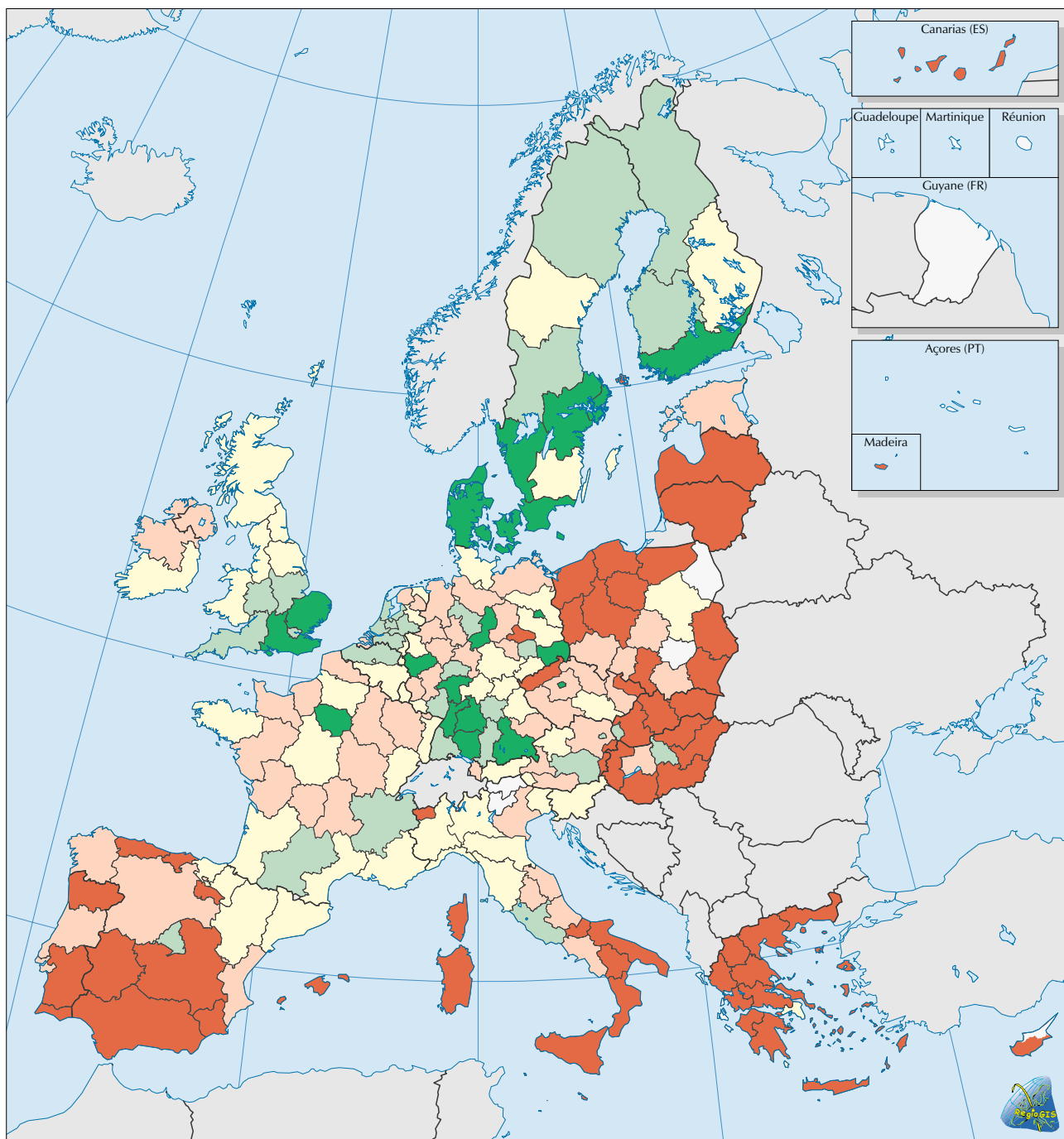
Z operačného hľadiska štúdia zdôrazňuje potrebu lepšej koordinácie medzi regionálnymi programami, politikami a investíciami do strategických informačných nástrojov, ako je napríklad benchmarking politík, výhľadové programy a programy medziregionálnej spolupráce. Odporúča taktiež viacfázový prístup k implementácii inovačných a znalostných intervencií, pričom sa treba vyhnúť financovaniu podkritických programov alebo nástrojov v prospech väčších a „rizikovejších“ projektov, ktoré v prípade úspechu prispievajú k tvorbe štruktúry. Na záver odporúča systémovjšie vzťahy medzi inštitúciami vytvárajúcimi politiky, aby neustále dohliadali na regionálne siete v oblasti výskumu a inovácií.

¹ Véase: <http://trendchart.cordis.lu/>

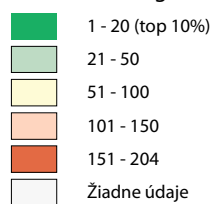
² Véase: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/rado_en.htm

Výsledky regionálnych inovácií v Európe, 2006

Hodnotenie regiónov NUTS2

BE, PL4, PL5, PL6, UK, NUTS1

0 100 500km

© Združenie EuroGeographics pre administratívne hranice

Regióny pre ekonomickú zmenu: Partnerstvo v akcii

Politika súdržnosti, jej nástroje a programy podliehajú decentralizovanému riadeniu, pričom sa plne rešpektuje princíp subsidiarity. Výber investícií podporovaných Úniou v rokoch 2007 – 2013 bude z väčšej časti vecou členských štátov, regiónov a samotných miest. V novembri 2006 vydala Komisia Komuniké o regiónoch pre ekonomickú zmenu⁽³⁾, ktoré navrhovalo nové spôsoby ako oživiť regionálne a mestské siete spadajúce pod cieľ „Európskej teritoriálnej spolupráce“. V rámci iniciatívy Regióny pre ekonomickú zmenu Komisia podporuje „partnerstvo v akcii“. Jednotlivé služby Komisie spolupracujú na riešení základných problémov, ktorým čelia európske regióny, a to tak, že vytvoria silnú väzbu medzi výmenou správnych postupov a hlavnou líniou financovania nástrojov politiky súdržnosti.

Iniciatíva Regióny pre ekonomickú zmenu obsahuje dva nástroje Európskeho fondu pre regionálny rozvoj – medziregionálna časť programu Európskej teritoriálnej spolupráce⁽⁴⁾ a program rozvoja mestských sietí „Urbact“. Navrhuje, aby sa tieto programy zamerali na otázky ekonomického rozvoja, ktoré stanovila Komisia a ktoré sú v súlade so strategickými pokynmi Spoločenstiev pre súdržnosť na období 2007 – 2013⁽⁵⁾. Uvedené dva nástroje budú mať k dispozícii rozpočet 375 miliónov EUR na obdobie 2007 – 2013.

José Manuel Barroso, predseda Európskej komisie, otvorenie prvej konferencie o inovácii – Regióny pre ekonomickú zmenu, v júni 2006.

Most, ktorý spája Španielsko a Portugalsko cez riekú Guadiana, Algarve, Portugalsko.

Iniciatíva Regióny pre ekonomickú zmenu obsahuje tieto inovácie:

- regióny a mestá budú aj naďalej mať možnosť vytvárať a riadiť vlastné siete, ale tieto činnosti budú úzko späté s **výbranými témami, ktoré spájajú politiky Únie s modernizačnou agendou**. V procese koordinovaného úsilia služieb Komisie a spolupráce s členskými štátmi vznikli témy, ktoré treba sledovať (pozri zoznam na nasledujúcej strane);
- nová **možnosť zrýchleného postupu** poskytne priestor na rýchle testovanie myšlienok politik, ktoré vznikli na základe skúseností regiónov a služieb Komisie. V týchto sieťach bude mať Komisia výraznú úlohu v podpore výmeny skúseností a úsilia usmerniť výsledky v relevantných operačných programoch;
- podpora „**obojsmerného mostu**“ medzi tematickým rozvojom sietí a hlavnými programami európskych regionálnych politík. Pomocou obojsmerného mostu sa projekty odskúšané nástrojmi iniciatívy Regióny pre ekonomickú zmenu rýchlo začlenia do hlavných programov;
- iniciatíva bude obsahovať **úsilie o intenzívnejšiu komunikáciu**, ktorá rýchlo rozšíri najlepšie postupy medzi všetkými regiónmi a mestami Únie. V tejto súvislosti bude uvedený program „RegioStars – ocenenia pre inovatívne projekty“, ktorý prinesie kvalitné výsledky v podobe ekonomickej modernizácie, každoročnú konferenciu a lepšie rozšírenie príkladov správnych postupov.

³ COM(2006) 675/SEC(2006) 1432 de 8 de noviembre de 2006.

⁴ El fundamento jurídico figura en el artículo 7, apartado 3, del Reglamento nº 1083/2006 del Consejo, de 11 de julio de 2006, por el que se establecen las disposiciones generales relativas al Fondo Europeo de Desarrollo Regional, el Fondo Social Europeo y el Fondo de Cohesión y se deroga el Reglamento (CE) nº 1260/1999. Para más información sobre las medidas de ejecución, véase el Reglamento (CE) nº 1080/2006, de 5 de julio de 2006, relativo al FEDER.

⁵ Decisión 2006/702/CE del Consejo, de 6 de octubre de 2006, sobre las directrices estratégicas comunitarias en materia de cohesión (DO L 291 de 21.10.2006).

Vďaka týmto inováciám iniciatíva Regióny pre ekonomickú zmenu poskytuje Únii silnejší a integrovaný nástroj na urýchlenie ekonomickej modernizácie a zvýšenie konkurencieschopnosti, pričom Komisia má svoju úlohu v rámci zrýchleného postupu. V regiónoch a mestách tak vznikne príležitosť spolupracovať na

špecifických otázkach ekonomickej modernizácie. Tento nový nástroj bude ďalej stimulovať progresívne myslenie pri implementácii programov s pomocou fondov, ktoré budú k dispozícii v rámci Politiky súdržnosti, a zároveň zaistiť lepší príspevok k cieľom lisabonskej modernizácie.

Regióny pre ekonomickú zmenu: 30 prioritných tém

Témy Regiónov pre ekonomickú zmenu a možnosť zrýchleného postupu boli zoskupené do špecifických oblastí politik v súlade so Strategickými pokynmi Spoločenstiev pre súdržnosť na obdobie 2007 –2013. Dokument obsahuje tri súbory tematických pokynov a teritoriálny rozmer, ako je uvedené nižšie:

- **zatraktívnenie Európy a jej regiónov ako miest pre investície a prácu;**
- **zlepšovanie vedomostí a inovácie, čo prispieva k rastu;**
- **viac a lepších pracovných miest;**
- **teritoriálny rozmer Európskej politiky súdržnosti.**

Vo všetkých témach sa bude klásť mimoriadny dôraz na zlepšenie správy a začlenenie súkromného sektoru. V nasledujúcom texte je uvedený zoznam 30 prioritných tém v rámci iniciatívy:

1. Rastúca adaptabilita. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, si budú vymieňať skúsenosti z vyrovnávania s krátkodobými ekonomickými šokmi a s vhodnými nástrojmi na zníženie negatívnych dôsledkov. Takisto budú využívať vzniknuté príležitosti. Regióny si budú vymieňať najlepšie postupy, pokiaľ ide o možné činnosti na prípravu a využitie plánovaných a predvídateľných zmien v ekonomickom prostredí, ako napríklad zmien v dôsledku silnejšej liberalizácie obchodu a znižovania ochranných opatrení na základe medzinárodných obchodných dohôd.

2. Zlepšovanie kvality ovzdušia. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, pripravujú nástroje a budú si vymieňať opatrenia na znižovanie nameraných úrovní určitých látok, NO₂a CO pomocou integrovaných balíčkov opatrení.

3. Posun k ekonomike založenej na nízkej produkcii uhlíka. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, pripravujú nástroje a vymenia si skúsenosti o nástrojoch na zlepšenie plnenia Kjótskeho protokolu a prispievajú k národnému indikatívnemu cieľu EÚ-25 dosiahnuť do roku 2010 produkciu celkom 21 % elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, a trhový podiel 5,75 % biopalív (na dopravu, ako aj na zvýšené použitie zdrojov obnoviteľnej energie pri kúrení a chladení).

4. Zlepšovanie kvality vodných zdrojov a starostlivosť o ne. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, pripravujú nástroje a budú zdieľať najlepšie postupy pre zlepšenie kvality vody a zvýšenie efektivity jej spotreby.

5. Posun k recyklujúcej spoločnosti. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, pripravujú nástroje a budú zdieľať najlepšie postupy

na zníženie množstva odpadu a získavaní/recyklácii hodnotných zdrojov uložených v odpade.

6. Vytváranie zdravých spoločenstiev. Regióny, mestá a mestské oblasti, ktoré pracujú na tejto téme, budú zlepšovať celkový „zdravotný stav“ obyvateľstva pomocou zdravého a aktívneho starnutia a nástrojov, ktoré zabránia zdravotným rizikám a vyplnia medzery v zdravotníckej infraštruktúre, vrátane nástrojov založených na ICT.

7. Integrované politiky mestskej dopravy. Cieľom miest, ktoré pracujú na tejto téme, bude zlepšenie kvality života obyvateľov tak, aby poskytli kvalitnú mestskú verejnú dopravu a lepšie riadenie dopravy ako súčasť integrovanej stratégie na zlepšenie ich dopravných systémov.

8. Rozvoj udržateľného a energeticky efektívneho bývania. Mestá a vidiecke oblasti, ktoré pracujú na tejto téme, budú mať za úlohu dosiahnuť vyššiu úroveň udržateľného rozvoja a energetickej efektívnosti v oblasti bývania.

9. Zlepšenie monitoringu životného prostredia a bezpečnosti regiónmi a pre regióny. Úlohou regiónov, ktoré pracujú na tejto schéme, bude riešiť problém rozdrobených informačných systémov a rozvoj špecializovaných informačných služieb v rôznych oblastiach, ako napríklad cezhraničné územné plánovanie (dopravná infraštruktúra, rozvoj cestovného ruchu, monitorovanie územia) alebo riešenie núdzových situácií (zameraných na spoločné rizikové oblasti, ako sú alpské regióny, rieky pretekajúce cez hranice alebo les v Stredozemnej oblasti).

10. Zlepšenie kapacity regiónu na výskum a inováciu. Úlohou regiónov, ktoré pracujú na tejto téme, bude rozvinúť nástroje na zvýšenie podielu pracovnej sily zamestnanej v oblasti vedy, techniky a high-tech výroby a počet prihlásených patentov a licenčných zmlúv. V rámci zrýchleného postupu možno podporovať regióny v ich účasti na rôznych úrovniach činnosti EÚ, ako napríklad v Európskom inštitúte pre technológiu.

11. Rýchlejší prenos inovatívnych nápadov na trh. Úlohou regiónov, ktoré pracujú na tejto obzvlášť dôležitej téme v regiónoch so silným sektorom malých a stredných podnikov, bude vyvinúť nástroje na zvýšenie povedomia o potenciálnych prínosoch výskumu pre vybrané sektory podnikania, vrátane možností v rámci takých projektov ako je GALILEO; podporiť prenos znalostí z výskumu do inovatívnych produktov a služieb a podporovať netechnologické inovácie, napr. poskytovanie poradenstva a sieťových nástrojov. Výmena najlepších postupov by obsahovala využitie rizikového

kapitálu na financovanie štádia skúšky koncepcie inovačného procesu.

12. Školenie a udržanie výskumných pracovníkov. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, vyvinú programy na školenie študentov a výskumných pracovníkov v miestnych spoločnostiach zamerané na vznik pracovísk, ktoré budú napomáhať výmene zamestnancov a vedomostí a ktoré mladým ľuďom zatriaktívnia prácu vo vede a výskume.

13. Pomoc pri reštrukturalizácii regiónov najviac závislých na tradičnom priemysle. Úlohou regiónov, ktoré pracujú na tejto téme, bude pripraviť mechanizmy politík, ktoré pomôžu predvídať alebo riešiť zatváranie podnikov z dôvodu reštrukturalizácie a diverzifikácie, pričom pomôžu pri rekvalifikácii, podporia podnikanie, a poskytnú pomoc a financovanie lokálnym zoskupeniam.

14. Zavedenie elektronickej správy do regiónov a podnikov. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, budú profitovať zo skúseností tých, ktorí dosiahli vyšší stupeň rozvoja pri zabezpečovaní administratívy, knižničných a iných služieb elektronickej komunikácie.

15. Lepšie ICT spojenia medzi regiónmi. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, využijú širokopásmové pripojenia a digitálne technológie ekosystémov na pomoc udržaniu a vzniku nových podnikov, zníženiu migrácie smerom von a umožnia globálnu spoluprácu medzi rôznymi socio-ekonomickými činiteľmi.

16. Zlepšenie kvalifikácie pre inovácie. Cieľom regiónov, ktoré pracujú na tejto téme, bude riešiť nedostatok kvalifikovaných pracovníkov na pracovné pozície v oblasti výskumu, technológií alebo inovácií, prostredníctvom činností na zvýšenie úrovne vzdelania populácie a školenia nezamestnaných i zamestnaných (vzdelávanie popri zamestnaní, celoživotné vzdelávanie).

17. Podpora podnikania. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, sa budú zameriavať na nástroje, ktoré majú zvýšiť počet začínajúcich podnikov a pomôcť im prežiť, povzbudiť podnikateľského ducha v školách a poskytnúť podnikateľské poradenstvo, školenia, financovanie a podporu inovačných centier.

18. Riešenie demografickej výzvy. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, spoja svoje skúsenosti pri riešení dôsledkov demografickej zmeny a vytvoria nástroje, ktoré sa môžu aplikovať aj v iných oblastiach. Regióny budú venovať mimoriadnu pozornosť medzigeneračnej rovnováhe a dôsledkom legálnej i nelegálnej imigrácie.

19. Podpora zdravej pracovnej sily na zdravých pracoviskách. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, budú mať za úlohu znížiť počet dní práceneschopnosti kvôli chorobe tým, že budú zdieľať najlepšie postupy na podporu zdravia, vrátane podpory zdravia na pracoviskách.

20. Začlenenie marginalizovanej mladej generácie. Mestá a vidiecke oblasti, ktoré pracujú na tejto téme, budú mať za úlohu posilniť integráciu nezamestnaných a nedostatočne vzdelaných mladých ľudí tým, že im poskytnú prístup k pracovným možnostiam prostredníctvom vzdelávania, školenia, mikrokreditov, zlepšenej

infraštruktúry a poradenských služieb. Treba zdôrazniť aj nástroje na prevenciu kriminality.

21. Riadenie migrácie a podpora sociálnej integrácie. Mestá a regióny, ktoré pracujú na tejto téme, budú mať za úlohu posilniť svoju integráciu tak, že týmto skupinám poskytnú prístup k pracovným možnostiam pomocou vzdelávania, školenia, mikrokreditov, zlepšenej infraštruktúry a poradenských služieb.

22. Zlepšenie prispôsobivosti pracovníkov a podnikov. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, budú mať za úlohu posilniť podporu celoživotného vzdelávania a zlepšiť systémy na podporu lepšieho návrhu a šírenia inovatívnych a produktívnejších foriem organizácie práce.

23. Rozširovanie a zlepšovanie systémov vzdelávania a školenia. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, budú mať za úlohu zlepšiť svoje systémy vzdelávania a školenia a študijné plány/osnovy.

24. Zvyšovanie zamestnanosti starších pracovníkov. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, budú mať za úlohu zvýšiť mieru zamestnanosti starších pracovníkov. Je možné použiť viacero aktívnych a preventívnych prístupov v závislosti na národných a regionálnych osobitostiach.

25. Riadenie pobrežných zón. Investície do životného prostredia pomôžu zaistiť dlhodobú udržateľnosť ekonomického rastu, znížiť vonkajšie ekonomické náklady a stimulovať inováciu a tvorbu pracovných miest. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, vyvinú a budú si vymieňať nástroje na prevenciu alebo znížovanie znečistenia pobrežia, udržateľné riadenie pobrežnej erózie a zmiernenie následkov zvyšovania hladiny mora z pohľadu globálnej stratégie prispôsobenia klimatickým zmenám.

26. Využívanie potenciálu mora. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, si budú vymieňať najlepšie postupy o tom, čo môžu ekonomiky prímorských regiónov získať z rastu v oblastiach dopravy, cestovného ruchu, produkcie energie, akvakultúry a rozvoja morských technológií.

27. Dosiahnutie udržateľného mestského rozvoja. Mestá, ktoré pracujú na tejto téme, si budú odovzdávať vzájomné skúsenosti a prínosy z aplikácie integrovaného prístupu udržateľného mestského rozvoja.

28. Opätovné využitie lokalít typu „brownfield“ a skládok odpadu. Mestá a regióny, ktoré pracujú na tejto téme, budú mať za úlohu vyvinúť projekty na opätovné využitie zanedbaných mestských priemyselných, vojenských alebo prístavných lokalít.

29. Prevencia povodní a zmiernovanie ich následkov. Mestá a regióny, ktoré pracujú na tejto téme, vyvinú projekty na obnovenie riečnych meandrov, pripraví suché nádrže na zadržiavanie povodní, uskutočnia projekty zalesňovania a vytvoria oblasti mokradí.

30. Podpora hospodárskej diverzifikácie mestských oblastí. Regióny, ktoré pracujú na tejto téme, si budú vymieňať najlepšie postupy v oblasti ďalšej diverzifikácie hospodárstva mestských regiónov.

Princíp činnosti

Diskusia s Komisárkou Hübnerovou na prvej konferencii iniciatívy Regióny pre ekonomickú zmenu v júni 2006.

V rámci iniciatívy Regióny pre ekonomickú zmenu vzniknú siete na základe prihlášky do budúcich **sieťových programov medziregionálnej spolupráce a mestského rozvoja (Urbact)**, ktoré budú pravdepodobne prijaté v druhej polovici roku 2007. Na základe programových procedúr sa hlavný región prihlási o financovanie pre sieť z príslušného programu. Monitorovací výbor bude zodpovedať za výber projektov založený na kritériách výberu, ktoré výbor určil.

V rámci programov medziregionálnej spolupráce a programu Urbact môžu regióny a členské štáty aj naďalej zakladať siete, tak ako doteraz. Po výzve na predloženie návrhov, skupina regiónov alebo miest, ktorá plánuje založiť sieť v súlade s jednou z 30 tém alebo iných schválených priorít, určí hlavný región, ktorý pripraví prihlášku projektu na konkrétnu tému k príslušnému programu. Komisia výrazne podporuje záväzok rozširovania a prenosu výsledkov do programov konvergenencie a konkurencieschopnosti.

V prípade **zrýchlených sietí** budú regióny a mestá v súlade s postupmi určenými v programe užšie spolupracovať s Európskou komisiou. Zrýchlené siete sa vyberú na základe ďalších kritérií, ako je napríklad prítomnosť hlbšieho partnerstva s ekonomickými a sociálnymi partnermi a záväzok prenášať výsledky do hlavných programov konvergenencie a konkurencieschopnosti.

Konferencie

V januári 2006 bola ohlásená séria troch konferencií iniciatívy Regióny pre ekonomickú zmenu. Prvá konferencia sa uskutočnila 12. – 13. júna 2006, druhá 25. – 26. januára 2007 a tretia je naplánovaná na 7. – 8. marca 2007. Tieto udalosti majú ukázať témy, pri ktorých Politika súdržnosti môže podporiť Lisabonskú modernizačnú agendu, poskytnúť príklady správnych postupov a poskytnúť riadiacim orgánom štrukturálnych fondov možnosť učiť sa. Na tretej konferencii bude stanovený termín prvej výročnej konferencie tak, aby sa uskutočnila zároveň s jarným zasadnutím Rady a odovzdávaním regionálnych inovačných cien na rok 2008.

Inovácia prostredníctvom regionálnej politiky (12. – 13. júna 2006)

Táto konferencia sa zamerala na preskúmanie najlepších postupov a podporu odovzdávania znalostí, inovácií a zoskupení, s pozornosťou sústredenou najmä na úspešné stratégie a projekty, ktoré sa presadili v menej prosperujúcich regiónoch. Medzi kľúčovými rečníkmi boli predseda Komisie Barroso, komisárka Hübnerová a komisár Verheugen. Workshopy sa zaoberali úlohou verejných inštitúcií v riadení inovácií a podpore zoskupení, rozvoji inovačnej infraštruktúry a podporných služieb, finančným inžinieringom, rozvojom centier dokonalosti, komerčným využitím výsledkov výskumu, úlohou sietí v prenose znalostí, rozvojom nadregionálnych projektov a skúsenosťami s kombináciou národného a komunitárneho financovania.

Na konferencii sa zúčastnilo asi 600 ľudí z národných a regionálnych inštitúcií začlenených do vypracovania a implementácie programov štrukturálnych fondov, zástupcovia obchodných organizácií, univerzít, špecialisti na prenos technológií a sietí začlene-

Na Konferencii o inovácii prostredníctvom regionálnej politiky v júni 2006.

ných do výskumu, inovácie a prenosu znalostí. Popri konferencii sa uskutočnila aj výstava inovatívnych projektov z celej EÚ, ktoré získali podporu zo štrukturálnych fondov, boli tu stánky s informáciami o príslušných programoch SPOLOČENSTVA a poradenské stánky. Ponúkali sa aj produkty – brožúra a zborník z konferencie.

Odpovede regionálnej politiky na demografické výzvy (25. – 26. január 2007)

Úlohou konferencie bolo zvýšiť povedomie o demografickej zmene ako hybnej sily socio-ekonomických zmien a ukázať, ako Európska regionálna politika a jej nástroje umožňujú európskym regiónom riešiť výzvy a využiť VÄČŠINU príležitostí, ktoré vyplývajú z demografických zmien. Medzi kľúčových rečníkov patrili komisári Hübnerová a Špidla, prezident Dimitriadis z EESC a Delebarre z Výboru regiónov, ako aj ministri a experti z členských štátov a regiónov. Počas konferencie informoval zástupca Eurostatu o najnovších prognózach vývoji populácie počas 25 rokov a Výbor regiónov zároveň prezentoval „Príručku opatrení ku stratégii pre demografické starnutie“.

Okrem plenárnych zasadnutí sa na konferencii uskutočnili tri okruhy workshopov. V každom okruhu boli zastúpené tri paralelné workshopy. Na akcii sa predviedli príklady správnych postupov a riadiace orgány štrukturálnych fondov dostali

príležitosť ďalej sa vzdelávať. Na konferencii sa zúčastnilo viac ako 500 zástupcov národných, regionálnych a lokálnych správ, inštitúcií a sietí, organizácií občianskej spoločnosti a zástupcov univerzít.

Podpora konkurencieschopnosti prostredníctvom inovatívnych technológií, výrobkov a zdravých spoločností (7. – 8. marec 2007)

Táto konferencia má za úlohu podporiť výmenu správnych postupov zameraných na implementáciu Lisabonskej stratégie na regionálnej úrovni pomocou nástrojov súdržnosti. Na pôde „fóra výmeny a budovania sietí“ sa budú ponúkať možnosti vzdelávania a budovania sietí pre riadiace orgány štrukturálnych fondov, agentúry regionálneho rozvoja, obchodné organizácie a iných partnerov až do 500 účastníkov. V rámci deviatich workshopov sa budú prezentovať najmä príklady dobrých postupov a správy v Európskej regionálnej politike v týchto troch oblastiach:

- malé a stredné podniky, transfer technológie a správy;
- inovatívne technológie, výrobky a trhy pre udržateľný rozvoj a
- zlepšenie situácie v regiónoch a mestách pre podnikanie a obyvateľov.

Na druhej konferencii Regióny pre ekonomickú zmenu v januári 2007.

Uskutoční sa „fórum“ v spolupráci s francúzskym regiónom Provence-Alpes-Côte d'Azur a Výborom regiónov. Výbor predstaví „Platformu na monitorovanie Lisabonskej stratégie“, čo je sieť viac ako 60 regionálnych a lokálnych inštitúcií, ktorá podrobne monitoruje pokrok v implementácii Lisabonskej stratégie a jej proces riadenia.

8. marca 2007 pani Danuta Hübnerová, európska Komisárka pre regionálnu politiku, otvorí súťaž „RegioStars 2008: ceny za inovatívne projekty“, ktoré majú za úlohu identifikovať najlepšie európsky postup v regionálnom rozvoji.

RegioStars 2008 – ceny za inovatívne projekty

Výzva pre všetky regionálne organizácie! Zúčastnite sa s vašim najinovatívnejším projektom súťaže, ktorá sa zameriava na najlepšie postupy v regionálnej politike.

Ocenenie

Prvé ocenenie RegioStars bude udelené v marci 2008 na konferencii Regióny pre ekonomickú zmenu, ktorá bude prezentovať príklady najlepších postupov zo súťaže a pomôže výmene skúseností.

Úlohou RegioStars je identifikovať správne inovatívne postupy v regionálnom rozvoji v týchto kategóriách:

- Regionálne ekonomiky založené na znalostiach a technologickej inovácii:
  1. Podporné zoskupenia a obchodné siete
  2. Transfer technológií z výskumných ústavov do malých a stredných podnikov
- Udržateľný ekonomický rozvoj:
  3. Energetická efektivita a obnoviteľné energie
  4. Technológie šetrné k životnému prostrediu

Prihláška

Každý z 268 regiónov EÚ-27 môže odoslať jednu prihlášku do **29. júna 2007**. RegioStars je otvorená všetkým projektom, ktoré získali podporu z EFRR alebo predvstupovú podporu. V tomto kontexte sa za projekt považuje aktivita, ktorá má strategický rozmer a ktorá má potenciálny dopad na región.

Ocenenia

V každej podkategórii budú udelené dve ceny – jedna cena projektu v regióne Cieľa konvergencie a druhá projektu v regióne Cieľa regionálnej konkurencie a zamestnanosti.

Ďalšie informácie možno získať na adrese: http://ec.europa.eu/inforegio/innovation/regiostars_en.htm

Regióny pre ekonomickú zmenu

RegioStars 2008 Ocenenia pre inovatívne projekty

Termín prihlášok: 29. jún 2007

http://ec.europa.eu/inforegio/innovation/regiostars_en.htm
regio-stars@ec.europa.eu

Prípadové štúdie

Spolu s vyhlásením súťaže RegioStars 2008, GR REGIO vytvorilo publikáciu s názvom **Príklady regionálnych inovatívnych projektov**. Ide o zbierku resumé 40 prípadových štúdií z Programov regionálnych inovačných akcií, ktoré spolufinancoval EFRR, aby tak pomohol regiónom experimentovať s novými prístupmi, partnerstvami a regionálnym rozvojom. Plné znenie textov prípadových štúdií je k dispozícii na stránke iniciatívy Regióny pre ekonomickú zmenu: http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/index_en.cfm

Preklenutie medzery: Platforma na monitorovanie Lisabonskej stratégie

Michel Delebarre,
Predseda Výboru regiónov

„Potreba posilňovania vlastníctva na všetkých úrovniach správy bola určená ako jeden z kľúčových faktorov úspechu Lisabonskej stratégie... Lisabonské reformy musia do činnosti viac zapájať regióny EÚ a miestne úrady, už v počiatočnom štádiu cyklu správy... Výbor regiónov (CoR) sa zaviazal k tomu, že sa bude podieľať na monitorovaní začlenenia lokálnych a regionálnych činiteľov do Lisabonského procesu a na implementácii reforiem pre zamestnanosť a rast... Existuje značný priestor na výraznejšie začlenenie do stratégie zamestnanosti a rastu na miestnej a regionálnej úrovni. Lisabonskú agendu si musia osvojiť všetci činitelia EÚ, na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a mobilizácia je možná iba vtedy, ak jednotliví aktéri pocítia, že navrhnuté politiky sa ich týkajú a že sú skutočne začlenené do procesu rozhodovania a implementácie.“

Platforma Výboru regiónov na monitorovanie Lisabonskej stratégie začala svoju činnosť 1. marca 2006:

- s cieľom vytvoriť úzko spolupracujúce spoločenstvo na podporu partnerstva pre rast a zamestnanosť tým, že podporí výmenu informácií medzi lokálnymi a regionálnymi tvorcami politik;
- s cieľom formulovať identifikované výzvy a prekážky a nájsť reálne a presvedčivé riešenia.

Na aký účel platforma slúži?

Je to partnerský princíp uvedený do praxe, sieť regionálnych a miestnych orgánov a zároveň aj elektronická platforma. Platforma poskytuje informácie o miestnych a regionálnych rozmeroch stratégie, umožňuje interaktívne porovnanie rozvoja miestnych a regionálnych rozmerov a poskytuje priestor na diskusiu. Predovšetkým sa zameriava na vytvorenie spoločenstva miestnych a regionálnych orgánov, ktoré uskutočňujú implementáciu stratégie rastu a zamestnanosti a tých, ktorí by sa radi o celom procese dozvedeli viac. V roku 2006 sa do platformy zapojilo 65 miestnych a regionálnych orgánov a ich počet v tomto roku stúpne na 100.

Prečo platforma?

- Aby v procese následnej realizácie vznikol transparentný prehľad o tom, čo sa odohráva na základnej úrovni Národných programov reforiem (akčné plány rozvoja zamestnanosti a rastu, ktoré pripravili členské štáty).
- Aby bolo možné monitorovať proces implementácie Stratégie zamestnanosti a rastu v členských štátoch z pohľadu regionálnych a miestnych orgánov.
- Aby sa dali porovnať procesy v iných krajinách a regiónoch a získať lepšie informácie;
- Aby bolo možné monitorovať začlenenie do procesu riadenia Politiky súdržnosti EÚ na regionálnej a miestnej úrovni.
- Aby sa overil rozvíjajúci sa vzťah medzi Lisabonskou stratégiou a Politikou súdržnosti a aby sa zvýšilo povedomie o Národných programoch reforiem a Národných strategických referenčných

rámcoch (strategických dokumentoch, ktoré obsahujú princípy implementácie pre štrukturálne a kohézne fondy) u miestnych a regionálnych orgánov.

- Aby identifikovala špecifické trendy v 11 skupinách regionálnych a miestnych orgánov.
- Aby identifikovala prekážky, s ktorými sa stretávajú regionálne a miestne orgány, ktoré implementujú Lisabonskú stratégiu, aby tieto prekážky politicky pomenovala a aby našla reálne riešenia.
- Aby mobilizovala regionálnu a miestnu úroveň k výmene informácií (najlepšie postupy, výzvy).
- Aby vznikla výkonná sieť regionálnych a miestnych orgánov, ktorých skúsenosti a príspevky budú tvoriť obsah politických posolstiev spojených s Lisabonskou stratégiou Výboru regiónov.
- Aby pomohla regionálnym a miestnym orgánom efektívnejšie presadiť ich názor v diskusiách na národnej úrovni.

Ako platforma funguje?

- Platforma na monitorovanie Lisabonskej stratégie má za cieľ stať sa užitočným operačným nástrojom pre regionálne a miestne orgány v celej EÚ, pretože obsahuje podrobné štatistické údaje o regiónoch, má k dispozícii dokumentačné centrum a interaktívne fóra, prostredníctvom ktorých si môžu regionálni/miestni zástupcovia vymieňať informácie (najlepšie postupy, výzvy) o otázkach týkajúcich sa Lisabonu.

Okrem elektronického aspektu platformy možno spomenúť aj viacero workshopov, ktorých účastníci môžu vybudovať skutočné „spoločenstvo“ v rámci projektu LMP (Lisabon Monitoring Platform).

Výsledky tohto monitorovacieho cvičenia budú príspevkom do správy Výboru regiónov za rok 2008, ktorú si vyžiadali závery predsedníctva Európskej rady v roku 2006. Budú tiež slúžiť na podporu iných aktivít Výboru regiónov.

Ďalšie informácie: <http://lisbon.cor.europa.eu/>
analysis@cor.europa.eu

Rakúsko/Estónsko/Francúzsko/Nemecko/Rumunsko/Švédsko/Rusko CLOE – Zoskupenia prepojené v rámci Európy

Zoskupenia sú siete vzájomne prepojených kompatibilných alebo konkurenčných firiem, ktoré spolupracujú na posilnení určitej oblasti daného odvetvia priemyslu. Zoskupenia uľahčujú firmám získavanie správnych postupov a výmenu informácií v danom regióne a v rámci špecifického odvetvia. Napriek tomu si zoskupenia vymieňajú len málo informácií a manažéri často s veľkými ťažkosťami získavajú komplexný prehľad o fungujúcich riešeniach a ako dosiahli dobré výsledky zoskupenia v iných odvetviach. Zoskupeniam často chýba zviditeľnenie, pretože nedosiahli kritický limit potrebný na propagáciu svojej existencie a myšlienok pre ostatné regióny v Európe a mimo Európu.

Hlavným cieľom projektu „Zoskupenia prepojené v rámci Európy (CLOE)“, ktoré financuje iniciatíva INTERREG IIIC a Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), je vytvoriť európsku sieť združení. Za týmto účelom verejní a súkromní partneri z regiónov šiestich členských štátov a Ruska spolupracujú v období od júla 2004 do júna 2007. Kľúčové ciele projektu sú: a) poučiť sa z toho, čo dosiahli zoskupenia v iných priemysloch a regiónoch; b) podporiť výmenu znalostí a odbornosti medzi zoskupením malých a stredných podnikov, ktoré pôsobia v rámci toho istého odvetvia a c) zviditeľniť zoskupenia v rámci partnerských regiónov, v iných európskych regiónoch a v krajinách, ako sú Čína a USA.

Workshopy CLOE poskytujú platformu pre vypracovanie príručky riadenia zoskupenia, ktorá vychádza z najlepších postu-

Stánok CLOE na kongrese TCI v Lyone, Francúzsku.

CLOE – Zoskupenia prepojené v rámci Európy
Projekt: CLOE – Zoskupenia prepojené v rámci Európy
Program: INTERREG IIIC (Západ)
Celkové náklady: 1 808 000 €
Príspevok EÚ: 800 000 €
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)
Implementácia: júl 2004 – jún 2007

Dr Adolf M. Kopp
Wirtschaftsförderung Karlsruhe
Zähringerstr. 65a
D-76124 Karlsruhe
Nemecko
Tel: +49 (0)721 133 7300
Fax: +49 (0)721 133 7309
adolf.kopp@wifoe.karlsruhe.de
<http://www.clusterforum.org>

pov, ktoré sieť identifikovala pri zakladaní a riadení zoskupení. Sieť tiež pripravuje internetovú stránku na vnútornú i vonkajšiu komunikáciu: poskytuje informácie o aktivitách malých a stredných podnikov a iných organizácií v jednotlivých zoskupeniach. Prostredníctvom siete sa členovia zoskupenia dozvedajú o najlepších postupoch v organizáciách a zdrojoch, kvalifikáciách a školeniach, nástrojoch spolupráce a o metódach. Rozvíjajú spoluprácu a synergie s inými spoločnosťami zoskupenia, ktoré pôsobia v tom istom odvetví a zapájajú sa do spoločnej medzinárodnej marketingovej stratégie. Tá slúži na medzinárodnú podporu projektu CLOE a získanie prístupu na cieľové trhy.

Projekt získal publicitu medzi európskymi zoskupeniami a dosiahol už niekoľko významných úspechov. Vybudovaním kvalitnej informatívnej stránky na internete (clusterforum.org) sa charakter platformy zmenil z „čisto“ informačného zdroja na interaktívne fórum s možnosťou vyhľadávania medzi viac ako 230 kontaktmi zoskupení v databáze CLOE. Ďalším úspechom bolo dokončenie Príručky pre manažment zoskupení v roku 2006 – referenčného manuálu na založenie a vedenie zoskupení. Ďalšou úspešnou udalosťou bol workshop pre špecifické odvetvie činnosti v Linzi. Workshop pre 80 účastníkov sa sústreďoval na spoločnosti v regiónoch CLOE a poskytovanie informácií pre záujemcov z radov manažérov zoskupení z celej Európy.

Rakúsko/Nemecko/Maďarsko/Taliansko

REGINS – Integrovanie malých a stredných podnikov do európskej ekonomiky

Regionálny rozvoj závisí na konkurenčných malých a stredných podnikoch a ich integrácii do európskych a svetových trhov. Preto je dôležité ich vzájomné efektívne prepojenie na regionálnych a medzinárodných úrovniach, najmä u technologicky orientovaných odvetví. Napriek tomu existuje len málo informácií o efektívnosti sietí a zoskupení v rôznych regionálnych prostrediach. Aktivity sietí a zoskupení majú však hlavne miestny a regionálny charakter a spolupráca na medziregionálnej a európskej úrovni nie je dostatočná. Projekt REGINS hodnotí existujúci stav tematického manažmentu zoskupení v zúčastnených regiónoch a implementuje sub-projekty, na ktorých sa podieľajú inštitúcie zo zúčastnených regiónov v sektoroch automobilového priemyslu, logistiky a biotechnológie.

Na projekte REGINS („REGionálne štandardizované rozhrania pre lepšie začlenenie regionálnych malých a stredných podnikov do európskej ekonomiky“) spolupracujú štyri regióny z Rakúska, Nemecka, Maďarska a Talianska. V období rokov 2004 – 2007 projekt získaval podporu z iniciatívy INTERREG IIIC a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR). Hlavným cieľom REGINS je stimulovať presun know-how na vedenie zoskupenia, regionálna inovácia a podporné politiky pre malé a stredné podniky medzi partnermi, ako aj položiť základ dlhodobej a strategickej spolupráce. Podriadenými cieľmi projektu sú: a) podpora verejnosúkromných partnerstiev; b) stimulovanie skúseností s výmenou a transferom know-how o špecifických témach; c) zakladanie úradov regionálnych sietí na podporu prepájania sietí medzi

Riadiaca komisia REGINS a kolektív na stretnutí v Gmunden v Rakúsku.

partnermi v regiónoch; d) hodnotenie súčasného stavu s ohľadom na riadenie zoskupení v zúčastnených regiónoch a e) otvorenie štandardizovaných rozhraní pre viaceré malé a stredné podniky prostredníctvom existujúcich regionálnych sietí v zúčastnených regiónoch.

REGINS poskytne komparatívny prehľad o politikách riadenia zoskupení partnerských regiónov, o nástrojoch riadenia a ich efektívnosti. Uskutočnia sa hodnotenia a porovnania existujúcich štruktúr a vzniknú nové prístupy. Plán mentoringu bude slúžiť na podporu integrácie výsledkov do regionálnych podporných politík a nástrojov sietí. Spoločné aktivity sietí a štruktúry (štandardizované rozhrania) umožnia medziregionálnu spoluprácu štruktúr vedenia zoskupení, ktoré povedú k zníženiu nákladov na rozbeh projektu a nákladov na transakcie, ako aj ku skráteniu času reakcie a k lepšej zhode obsahu projektu s cieľmi pre malé a stredné podniky. Podprojekty v rámci vybraných tematických priorít povedú k vzniku stabilných medziregionálnych vzťahov medzi koordinátormi regionálnych sietí a členmi sietí.

Na základe súčasnej analýzy situácie a medziregionálneho hodnotiaceho systému bola vytvorená príručka správnych postupov, ktorá je sumariáciou aktivít vedenia zoskupení v partnerských regiónoch a poskytuje všeobecné odporúčania ohľadom založenia a riadenia regionálnych zoskupení, najmä v automobilovom priemysle a v sektoroch logistiky a biotechnológie. Všetci zúčastnení partneri predstavili REGINS na rôznych regionálnych, medziregionálnych a medzinárodných veľtrhoch a udalostiach. Projekt REGINS sa predstavil aj na mnohých medzinárodných workshopoch a návštevách delegácií v Hornom Rakúsku, regióne Stuttgart, v Lombardii a Západnom Panónsku.

Projekt: REGINS – REGionálne štandardizované rozhrania pre lepšie začlenenie regionálnych malých a stredných podnikov do európskej ekonomiky

Program: INTERREG IIIC (Východ)

Celkové náklady: 7 035 223 €

Príspevok EÚ: 3 667 611 €

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)

Implementácia: február 2004 – marec 2007

Mr Andreas Hubinger

Clusterland OÖ GmbH

Hafenstraße 47-51

A-4020 Linz

Rakúsko

Tel: +43 (0)70 79810/5082

Fax: +43 (0)70 79810/5080

andreas.hubinger@clusterland.at

<http://www.regins.org>

Rakúsko/Česká republika/Nemecko/Poľsko /Slovinsko

RegioSustain – od biomasy k energii – udržateľnosť pre regionálne ekonomické cykly

Kultivácia a využitie biomasy na produkciu energie je inovatívnym spôsobom vytvorenia regionálnych cyklov hodnôt, v ktorých celková pridaná hodnota zostáva v regióne, a to od kultivácie biomasy, až k produkcii energie a jej spotrebe. Skúsenosti ukazujú, že využitie biomasy ako alternatívneho zdroju energie môže podporiť regionálny ekonomický rozvoj, najmä v regiónoch, kde prevláda poľnohospodárstvo a lesníctvo. Mnoho takýchto regiónov však nemá k dispozícii know-how a nástroje potrebné na založenie regionálnych cyklov produkcie biomasy, energie a spotreby.

RegioSustain je medziregionálna sieť, ktorá vznikla na základe iniciatívy INTERREG IIIC a ktorú financuje Európsky fond regionálneho rozvoja. V sieti RegioSustain pôsobia 14 verejných a súkromných partnerov a výskumných ústavov v regiónoch a mestách z 5 členských štátov. Cieľom je, aby regióny využívali zanedbaný potenciál biomasy v poľnohospodárstve a lesníctve na výrobu energie. Špecifickou úlohou projektu je zdokonaľiť dostupné know-how, nástroje na efektívne využitie biomasy vo výrobe energie, ktoré tvoria nástroj udržateľného rozvoja, a tiež vytvoriť povedomie miestnych a regionálnych investorov a občanov.

RegioSustain pomáha regiónom ďalej rozvíjať alternatívne zdroje energie a stať sa nezávislými na dodávke energie zvonka. Pomáha tiež regiónom pri diverzifikácii zdrojov príjmu z lesníckeho a poľnohospodárskeho sektora a podporuje uchovanie tradičných kultúrnych krajín. V rámci projektu sa uskutočňujú analýzy dostupného know-how a miestneho potenciálu využitia biomasy

Výmena skúseností je jedným z hlavných cieľov RegioSustain. Pravidelné návštevy s partnermi projektov na miestach modelovej iniciatívy (v tomto prípade vykurovací systém založený na spaľovaní drevených pilín), sú zrejme najpraktickejším spôsobom výmeny a odovzdávania najlepších postupov.

Projekt: RegioSustain
Program: INTERREG IIIC (Východ)
Celkové náklady: 704 000 €
Príspevok EÚ: 507 000 €
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)
Implementácia: jún 2004 – jún 2007

Kontakt:
Dr agr. Elke Knappe
Leibniz-Institut für Länderkunde e.V.
Schongauerstraße 9
D-04329 Leipzig
Nemecko
Tel: +49 (0)341 255 6500
Fax: +49 (0)341 255 6598
info@ifl-leipzig.de
<http://www.regiosustain.net>

v produkcii energie. Partneri odovzdávajú a šíria know-how a nástroje prostredníctvom viacerých workshopov, konferencií, výstav a školení. Zakladajú tiež informačné a servisné centrá v regiónoch na podporu informačných, propagačných a školiacich aktivít.

Ciele projektu v období od júna 2004 do júna 2007: a) vytvoriť sieť kompetencií prostredníctvom výmeny skúseností a príkladov najlepších postupov a odovzdávania know-how; b) podpora štruktúrnej zmeny vo vidieckych oblastiach poskytnutím alternatívnych zdrojov príjmov, zlepšením konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesníctva a zohľadnením princípu udržateľného rozvoja; c) využitie existujúceho potenciálu v poľnohospodárstve a lesníctve a d) stabilizácia znevýhodnených regiónov zavedením regionálnych ekonomických cyklov.

Implementácia RegioSustain priamo nesúvisí so stavbou tepelných elektrární. Skôr kladie základy pre implementáciu takýchto projektov pomocou transferu know-how o špecifickom potenciáli ekonomických cyklov, ich možnostiach a nedostatkoch v rámci regiónov projektu a o možnostiach finančnej podpory. Rôznorodé aktivity možno rozdeliť do štyroch skupín: analýzy; školenia; stretnutia, šírenie výsledkov a public relations. Kľúčovým prvkom úspešnej implementácie opatrení v regiónoch projektu sú regionálne pracovné skupiny. Schádzajú sa pravidelne a sú platformou diskusie s miestnymi činiteľmi a expertmi zvonka.

Éire-Írsko

Rast prostredníctvom prírody

Obnovenie lesoparku Lough Key Forest & Leisure Park na západe Írska je impulzom rozvoja známej atrakcie pre návštevníkov a novej dynamiky miestneho hospodárstva..

Lesopark Lough Key Forest & Leisure sa nachádza v malebnej historickej oblasti a pozostáva z približne 350 hektárov zmiešaného lesa, jazera a množstva malých ostrovov. Hlavnou atrakciou parku je jazero Lough Key o šírke 3 míle. História jazera je zachytená v písomnej kronike, ktorá má viac ako 1000 rokov. Prvá zmienka o jazere pochádza z roku 1041 v podobe „Análov Lough Key“, ktoré v súčasnosti uchováva Trinity College v Dubline. V nedávnej minulosti bolo jazero a okolitá pôda súčasťou Rockinghamského statku, ktorý patril Sirovi Johnovi Kingovi a jeho potomkom až do roku 1957. Statok potom predali Írskej pozemkovej komisii a čoskoro nato vznikol Lough Key Forest Park. Ide o jeden z najrozsiahlejších a najmalebnejších lesoparkov v Írsku. Park má niektoré pozoruhodné prvky, ako sú záhrady, prírodné chodníky, archeologické náleziská, kruhové opevnenia a podzemné siene, vyhladkovú vežu a možno tu podniknúť výlety na člnoch na ostrovy. V 70. a začiatkom 80. rokov 20. storočia park prežíval najlepšie časy a návštevnosť presahovala 250 000 ľudí ročne. V dôsledku zmien v turistických a rekreačných vzoroch správania a kvôli nedostatku investícií však počet návštevníkov postupne klesal.

Výhľad z vrcholkov stromov

V polovici 90. rokov štátny lesnícky a pozemkový podnik Coillte, ktorý je majiteľom parku, začal realizovať rozsiahly projekt obnovy v spolupráci s regionálnou správou Roscommon County Council. V rámci projektu sa uskutočnila demolácia niektorých existujúcich

Ihrisko v Lough Key Forest & Leisure Park, Írsko.

štruktúr parku, ako aj renovácia a obnova. Počas prestavby vzniklo mnoho nových prvkov. Jednou z inovatívnejších nových atrakcií je chodník s názvom Tree Canopy Walk, ktorý prechádza cez koruny stromov od návštevníckeho centra pozdĺž pobrežia Lough Key.

Ďalšími novinkami sú kryté zábavné strediská pre deti a dospelých, a nové návštevnícke centrum s popisom bohatej a rôznorodej krajiny Lough Key. Okrem novovybudovaných zariadení a atrakcií s plateným vstupom park naďalej poskytuje voľný vstup návštevníkom, ktorí vyhľadávajú tradičný oddych v lese.

Výsledky

Obnovený Lough Key Forest & Leisure Park sa verejnosti otvoril v apríli 2007. V prvom roku prevádzky sa predpokladá 60 600 návštevníkov a ich počet by mal do 5 rokov stúpnuť na 121 300.

Po obnovení plnej prevádzky park poskytne 12 až 16 pracovných miest v regióne. Okrem toho budú môcť vzniknúť ďalšie nepriamo súvisiace pracovné príležitosti v oblasti verejného stravovania, vzdelávania, vodných a pozemných rekreačných aktivít. Lough Key Forest & Leisure Park je kľúčovým projektom regiónu a bude tiež centrom ďalších návštevníckych atrakcií v oblasti, čím podporí založenie regionálneho zoskupenia pre turistické produkty a služby. Obnova parku Lough Key Forest & Leisure Park je tak užitočným modelom spolupráce medzi štátnym lesným a pozemkovým podnikom, miestnou samosprávou a organizáciou rozvoja cestovného ruchu v rozvoji kvalitných návštevníckych atrakcií.

Projekt: „Lough Key Forest & Leisure Park“
Program: Cieľ 1 (2000 – 2006)
Celkové náklady: 9 000 000 €
Príspevok EÚ: 5 700 000 €
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)
Implementácia: 2000 – 2006

Kontakt:
Pán Neil Armstrong
Generálny riaditeľ
Lough Key Forest & Leisure Park, Rockingham, Boyle, Co
Roscommon, Írsko
Tel: +353 71 9663242
Fax: +353 71 9663243
loughkey@roscommoncoco.ie
http://www.loughkey.ie

Belgicko/Nemecko/Holandsko

Cezhraničná starostlivosť

Nová cezhraničná aliancia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v euroregióne Meuse-Rhine (EMR) ukazuje výhody európskeho pohľadu na systém zdravotníckych služieb.

EMR je cezhraničný región, ktorého súčasťou sú oblasti Belgicka (Liège a Limburg), Nemecka (Aachen) a Holandska (Limburg). Región má približne 3,7 milióna obyvateľov, ktorí hovoria tromi rôznymi jazykmi, podliehajú trom rôznym právnym systémom a majú štyri veľmi odlišné kultúry. Napriek týmto rozdielom má EMR dlhú históriu cezhraničnej spolupráce, predovšetkým v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti. Projekt INTERREG I, ktorý začal v roku 1992, položil základy spolupráce v oblasti zdravotníctva. Táto sa ďalej rozvinula s podporou programov INTERREG II a INTERREG III, čím sa zintenzívnila spolupráca nemocníc, zdravotných poisťovní a iných činiteľov v regionálnom zdravotníctve a zároveň sa rozvíjali viaceré cezhraničné zdravotnícke služby. Súčasťou terajšej cezhraničnej siete sú nemocnice, zdravotné poisťovne, organizácie pacientov, lekárov, verejné zdravotné služby, tvorcovia politiky zdravotnej starostlivosti a úrady.

Volný pohyb pacientov

V počiatočných fázach spolupracovali len nemocnice, so zreteľom na hodnotenie potrieb zdravotnej starostlivosti a prieskum štruktúr potrebných na vytvorenie cezhraničných služieb zdravotnej starostlivosti. Neskôr bolo založené združenie nemocníc a zdravotných poisťovní a vznikol tak priestor na riešenie praktickejších otázok poskytovania cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a na odstránenie prekážok voľnému pohybu používateľov týchto služieb. V rámci procesu bola v roku 2000 zavedená špeciálna medzinárodná karta poistencov, ktorá umožnila poistencom prístup k službám zdravotnej starostlivosti aj za hranicami.

Ďalší projekt INTERREG III „Poskytovanie cezhraničnej zdravotnej starostlivosti v regióne Meuse/Rhine v Európe“ (Zorg over de grens, 2002 – 2005) sa realizoval v rámci rozšírenej siete desiatich organizácií, ktoré financujú zdravotnú starostlivosť a piatich nemocníc. Nemocnice a financujúce organizácie podpísali špeciálne zmluvy o spolupráci a spoločne riešili aspekty približne 15 cezhraničných projektov. Projekt poslúžil aj na podporu cezhraničných kontaktov skupín pacientov a sietí starostlivosti o starších obyvateľov, spoluprácu v starostlivosti o drogovovo závislých, spoluprácu medzi inštitúciami vyššieho vzdelávania a spoluprácu pri implementácii projektov zdravého životného prostredia Euroregio. Vďaka projektu začala aj spolupráca na Správe o zdravotnom stave Euroregio a zorganizovali sa konferencie o zdraví Euroregio.

Projekt: Cezhraničné poskytovanie zdravotnej starostlivosti v regióne Meuse/Rhine v Európe (Zorg over de grens)
Program: INTERREG IIIA
Celkové náklady: 1 670 000 €
Príspevok EÚ: 835 000 €
Implementácia: 2002 – 2006
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)

Kontakt:
Prof. Dr Jacques Scheres
Koordinačtor euroregiónu
University Hospital Maastricht (Univerzitná nemocnica v Maastrichte)
Postbus 5800, 6202 AZ, Maastricht
Tel: +31 (0)43 3875 992
Fax: +31 (0)43 3877 977
jsch@eepz.azm.nl (jscheres@knmg.nl)

Model

Niektoré z hlavných úspechov cezhraničnej spolupráce v oblasti zdravotnej starostlivosti v EMR:

- Klinická spolupráca medzi nemocnicami, napr. operácie srdca pre deti, PET scan, detská onkológia, ošetrovanie popálenín, cievna chirurgia a obezita s rizikom smrti, atď.
- Zoskupenie kvality euroregionálnych nemocníc.
- Spolupráca zakladateľov zariadení zdravotnej starostlivosti.
- Medzinárodná karta zdravotného poistenia.
- Informačná stránka na internete a platforma cezhraničnej zdravotnej starostlivosti v EMR.
- Rozšírené združenie nemocníc, zdravotných poisťovní, pacientov, lekárov, lekárníkov a iných relevantných partnerov, ako napríklad univerzít.
- Porovnanie nákladov na špecifické nemocničné služby v troch krajinách EMR.
- Porovnanie nákladov na nemocničné služby a transparentnosť v predpisoch a úhrade nákladov lekárskej pomoci v EMR.
- Porovnanie služieb pre chronicky chorých v EMR, napr. na cukrovku.
- Cezhraničná spolupráca služieb rýchlej záchrannnej pomoci a služieb pohotovosti v EMR.

Meuse-Rhine Euroregio je užitočným modelom budúcej spolupráce cezhraničných služieb zdravotnej starostlivosti v Európe. Úspech projektu urýchlil posun v politike Európskej únie, ktorá uznáva výhody prístupu k systémom zdravotnej starostlivosti z európskej perspektívy.

Dánsko/Švédsko

Biotechnológia v cezhraničnom regióne

Cezhraničná spolupráca medzi verejnými predstaviteľmi a biologickým priemyslom v regióne Øresund viedla k vzniku Medicon Valley, popredného svetového biotechnologického zoskupenia.

Keď sa vlády Švédska a Dánska rozhodli vybudovať pevné spojenie cez úžinu Øresund v roku 1991, prišli aj s myšlienkou založiť cezhraničný región, ktorý by vytvoril spoločný priestor pre ekonomickú, sociálnu a kultúrnu spoluprácu. Tak vznikol región Øresund, ktorého súčasťou je mesto Kodaň a okolie, a región Scania na juhu Švédska, s celkovou rozlohou 100 kilometrov štvorcových a 3,5 miliónmi obyvateľov. Na podporu hospodárskeho rozvoja v regióne následne vznikol Vedecký región Øresund (OSR) vďaka spolupráci medzi priemyselných odvetví, univerzít a verejného sektoru.

Hlavným cieľom OSR bolo vybudovať základne alebo zoskupenia v najviac prosperujúcich sektoroch regiónu, ako napríklad biotechnológia, ICT, životné prostredie a potraviny. Najväčším a najúspešnejším zoskupením v súčasnosti je biotechnologicko-medicínsky sektor, známy aj pod názvom Medicon Valley. Myšlienka Medicon Valley sa zrodila v polovici 90. rokov, kedy začali spolupracovať regionálne úrady a biologický priemysel v záujme medzinárodnej propagácie regiónu a spoločného cieľa, ktorým je dosiahnuť pozíciu najatraktívnejšieho bioregiónu v Európe a zaradiť sa medzi päť najatraktívnejších bioregiónov na svete.

Od zoskupenia k spoločenstvu

Od roku 1997 regionálne rozvojové agentúry, organizácia Copenhagen Capacity a Position Skåne spoločne podporovali

vnútorné investície do Medicon Valley. Spoločenstvo Medicon Valley zároveň stimulovalo vlastný rast a rozvoj, ktorý začal vznikom Akadémie Medicon Valley (MVA – Medicon Valley Academy) v roku 1997. MVA pôsobí ako sprostredkovacia organizácia na podporu výmeny informácií a znalostí a spoluprácu medzi spoločnosťami, univerzitami, nemocnicami a inými organizáciami v Medicon Valley. MVA finančne podporili program INTERREG IIA Øresund, verejní a súkromní investori z regiónu.

Spolupráca medzi univerzitami regiónu viedla k založeniu „Øresund University“, ktorá koordinuje výuku a výskum a pomáha pri vzniku nových výskumných organizácií v oblasti biológie v regióne. Ďalšou pozoruhodnou oblasťou spolupráce bolo vytvorenie prvej rizikovej investičnej spoločnosti v regióne pod názvom Medicon Valley Capital. MVC založili investori z oboch krajín a spoločnosť podporuje začínajúce a rozvíjajúce sa firmy v oblasti biologických vied.

Farmaceutické Silicon Valley

V Medicon Valley dnes pôsobí zoskupenie hlavných farmaceutických spoločností, ktoré je jediné svojho druhu v Európe a možno aj vo svete. S podporou prosperujúceho akademického a klinického biologického výskumu v regióne sa Medicon Valley stal svetovým lídrom v štyroch komerčne najvýznamnejších oblastiach medicíny: cukrovka, zápaly/imunológia, neurológia a rakovina. Vďaka súladu skúseností a odbornosti Medicon Valley ponúka úrodné prostredie pre nové podniky v oblasti biologických vied. Od roku 1997 v Medicon Valley vzniklo 114 nových začínajúcich podnikov (priemerne 13 ročne v období 1997-2005) a priťahuje viac priamych zahraničných investícií v oblasti biologických vied ako ktorýkoľvek iný región v Európe. V Medicon Valley teraz sídli viac ako 300 spoločností, ktoré pôsobia v oblasti biotechnológie, medikotechnológie a vo farmaceutickom sektore, čo predstavuje približne 60 % celého objemu vývozu liekov a zdravotníckych prístrojov z Dánska a zo Švédska.

Niektoré významné charakteristiky Medicon Valley:

- 300 spoločností v oblasti biologických vied;
- 14 univerzít;
- 26 nemocníc, z toho 11 fakultných nemocníc;
- 41 000 ľudí zamestnaných v odvetví biológie;
- 14 000 výskumníkov;
- 150 000 študentov, z toho 2000 študentov postgraduálneho štúdia v oblasti biológie a
- približne 60% podiel na produkcii odvetvia biologických vied v Škandinávii.

Projekt: Medicon Valley
Program: program INTERREG
Celkové náklady: 3 950 000 €
Príspevok EÚ: 1 980 000 €
Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)
Implementácia: 28.02.2002 – 27.02.2005

Kontakt:
Pán Ulf Åberg
Manažér rozvoja obchodu
Potraviny a technológia potravín, biologické vedy
Oddelenie hospodárskeho rozvoja a inovácie
Región Skåne, Stortorget 9
SE-211 22 Malmö
Tel: +46 (0)40 623 97 48 (priama linka a mobilný telefón)
GSM: +46 (0)768 87 04 48
Fax: +46 (0)40 35 92 04
ulf.aberg@skane.se (Skype: ulfgoranaberg)
<http://www.skane.com/invest>

Taliansko

Zoskupenie drevárskych podnikov a technológií v Bolzane: spolupráca a inovácie medzi malými tradičnými rodinnými podnikmi

Región Bolzano podporil vznik „Zoskupenia drevárskych podnikov a technológií“ ('Cluster Holz & Technik'), ktorého súčasťou je 175 členských spoločností. Ide hlavne o malé rodinné podniky s nízkym inovačným profilom, pričom členovia spolupracujú na nových inováciách v oblastiach, ako je napríklad prosperita, udržateľná výstavba, svetelná a akustická optimalizácia.

Autonómna provincia Bolzano (Südtirol v nemčine, jazyku, ktorým hovorí väčšina obyvateľov) je alpský región, kde drevárstvo a drevené produkty predstavujú tradičný sektor miestneho hospodárstva. Miestne firmy (hlavne veľmi malé podniky) však pôsobia na relatívne izolovanom trhu a majú limitované možnosti výskumu a vývoja, pretože nemajú dostatočné vybavenie, aby mohli čeliť výzvam globalizácie a nedokážu konkurovať mimo regionálneho trhu. Hlavnou výzvou pre drevársky sektor je modernizovať a rozširovať tento trh, ako aj podporovať transfer technológií, aby bolo možné identifikovať nové produkty, know-how a výrobné procesy.

Regionálna podpora

Regionálne inštitúcie napomohli vzniku zoskupenia a uskutočnili tri verejné súťaže, do ktorých pozvali malé a stredné podniky, aby poslali projekty spolupráce zamerané na podporu inovácie. Výsledkom procesu bolo osem financovaných projektov s účasťou 28 podnikov v týchto oblastiach: modernizácia akustických a svetelných zariadení, vnútorného vybavenia v sektore wellness (hoteliérstvo, kúpele, atď.), vývoj a marketing ergonomického nábytku, inovácia výrobkov/trhu/technológií a informačná platforma pre drevársky sektor.

Ako príklad jedného z financovaných projektov môže poslúžiť „Eurokustik“, ktorého autormi boli traja stolári. Ich cieľom bolo vypracovať nové spôsoby návrhu vnútorných priestorov pre optimálnu akustiku. Stolári absolvovali špeciálne školenie u dvoch rakúskych expertov, a potom postavili prvý prototyp akustickej komory. Túto neskôr odskúšal symfonický orchester „Symphonic Wind Orchestra“ počas svojho koncertného turné, čo umožnilo zmerať vplyv rozostavenia nábytku na šírenie zvuku a hudby. Projekt bol taký úspešný, že vďaka nemu vznikla nová firma, ktorá získala viacero zákaziek v súkromnom sektore (konferencie/koncertné sály pre hotely alebo hudobné skupiny, pracovné prostredie podnikov) a vo verejnom sektore (športoviská, požiarňa zbrojnica).

V rovnakom čase sa uskutočnili aj niektoré horizontálne opatrenia, ako napríklad podpora účasti na medzinárodných veľtrhoch a organizácie študijných návštev; špecifické školenia zamerané na nové relevantné technológie; štúdia trhu drevárskeho sektoru v severnom Taliansku; zavedenie technologickej certifikácie (značka) akustiky a osvetlenia; rozvoj databázy profilov spoločností;

Projekt: Sieť alpského združenia (CAN) Združenie dreva a technológií

Program: Inovatívne akcie (2000 – 2006)

Celkové náklady: 740 360 €

Príspevok EÚ: 370 180 €

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)

Implementácia: január 2002 – december 2004

Kontakt:

Wood and Technologies Cluster (Zoskupenie drevárskych podnikov a technológií)

Dott. Albert Überbacher, Cluster Manager (Manažér zoskupenia)

CAN Südtirol

Via Siemens 19

I-39100 Bolzano

Tel: +39 (0)471 56 81 47

Fax: +39 (0)471 56 81 45

albert.ueberbacher@can-suedtirol.it

<http://www.can-suedtirol.it>

organizovanie pravidelných workshopov a akcií (napr. „Rozhovory o dreve“); rozvoj Kvalifikačného centra pre akustiku a osvetlenie dreva, a vytvorenie informačného a komunikačného strediska.

Členmi zoskupenia sú aj výrobné podniky a poskytovatelia služieb. Zoskupenie pozostáva zo 60 % tesárov, 20 % stolárov, 10 % architektov a 10 % iných spoločností (dizajnéri, technici pre akustiku a osvetlenie).

Ďalší vývoj

Na konci programu v roku 2004 malo zoskupenie 130 členov a volenú komisiu zástupcov. O dva roky neskôr sa počet členov zvýšil na 175. Vznikli tri pracovné skupiny („Inovatívne drevené stavby“, „Optimálne využitie svetla v interiéri“ a „Zdravie, wellness v Alpách a inovatívne povrchy“). Skupiny poskytujú členom informácie, know-how, školenia a podporu pri spolupráci na projektoch. Sedem z ôsmich financovaných projektov spolupráce teraz pokračuje bez podpory Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR) a pripravujú sa dva nové projekty („Kúpele pre 3-hviezdičkové hotely“ a „Výstavba drevených domov vhodných pre južnú klímu“). Bola tiež vytvorená značka technologickej kvality a pokračuje projekt medzinárodnej spolupráce („Pridaná hodnota dreva“, ktorý financuje program INTERREG IIIC).

Švédsko

Sieť inovačných poradcov pre malé a stredné podniky

V západnom Švédsku tím „inovačných poradcov“ spolupracuje s malými a strednými podnikmi na identifikácii ich potrieb a tam, kde je to vhodné, aj na zaistení odbornosti, ktoré im pomôžu v ich ďalšom rozvoji.

Västra Götaland je popredným švédskym priemyselným regiónom. Priemyselný sektor je chrbtovou kosťou regionálnej ekonomiky a zamestnanosti v oblastiach mimo mesta Gothenburg a jeho okolia. Približne 40 % obyvateľov regiónu pracuje v priemysle alebo v službách, ktoré súvisia s priemyslom.

Štúdia RITTS (¹), ktorá sa uskutočnila v rokoch 1999-2000 a vychádzala z 900 rozhovorov s firmami, identifikovala doposiaľ nenaplnené potreby rozvoja u malých a stredných podnikov a ukázala nízku úroveň inovácie u priemyselných podnikov v regióne a ich ochoty podstúpiť riziko. Zdroje znalostí boli izolované a podniky nevedeli, na koho sa obrátiť so žiadosťou o pomoc. Podniky mali rozdielne potreby, najmä v oblasti technickej kompetencie, ale aj v oblastiach marketingu a networkingu pri získavaní potenciálnych klientov. Vznikla potreba lepších kontaktov medzi poskytovateľmi znalostí a podnikmi.

V priebehu roka 2003 región západného Švédska rozbehol projekt „Systém regionálnej inovácie svetovej triedy pre priemyselné malé a stredné podniky“ v troch subregiónoch Fyrbodal, Sjuhärad a Skaraborg. Projekt sa predčasne ukončil z dôvodu nízkej podpory v subregióne Fyrbodal, ktorý získal financie z Programu inovatívnych akcií na svoj vlastný projekt v tejto oblasti.

Druhá fáza

Druhá fáza projektu pokračovala s dvoma zostávajúcimi subregiónmi v období apríl 2003 – august 2005. Manažérom projektu

pod názvom „Služby regionálnej inovácie svetovej triedy – IF-net Västra Götaland“ sa stal IVF, švédsky inštitút výskumu v oblasti strojárstva. Súčasťou projektu boli tieto činnosti:

- Vznik siete, ktorá spojila všetkých poskytovateľov znalostí v danom odvetví priemyslu. Sieť koordinovala riadiaca skupina, ktorej členmi boli projektový manažér regiónu, priemyselné výskumné ústavy a združenia obchodného rozvoja.
- V rámci siete boli vybraní a vyškolení „inovační poradcovia“. Kritériami riadiacej skupiny pri výbere poradcov boli predchádzajúce skúsenosti v priemysle; schopnosť a ochota komunikovať a získať si dôveru kľúčových osôb v podnikoch a schopnosť mať nadhľad a používať celostný prístup k situácii v malých a stredných podnikoch, namiesto vyhľadávania špecifických problémov v rámci vlastnej odbornosti. Inovační poradcovia absolvovali školenie, vďaka ktorému mohli pôsobiť ako zástupcovia siete s úplnou kompetenciou.
- Inovační poradcovia navštívili priemyselné podniky, aby im pomohli s rozvojom. Osobné návštevy sa osvedčili ako najlepšie prostriedok na vytvorenie kontaktu a dôvery, pričom brožúry a informačné materiály slúžili len ako referenčný materiál. Prvá návšteva trvala 1-2 hodiny, pričom na analýzu a prípravu návrhu rozvojového projektu bolo vyčlenených maximálne ďalších 20 hodín.
- Keď sa počas návštevy podarilo identifikovať požiadavku, poradca predložil návrh na rozvojový projekt, ktorý spoločnosť mohla posúdiť. Potom nasledoval výber najlepšej odbornosti a odporúčanie podniku. Podnik potom uhradil náklady na rozvojový projekt s príspevkom v hodnote 1800 EUR zo strany samotného projektu.
- Postupy, koordináciu, pravidelné správy, atď., boli zachytené vo všeobecnej politike, pričom sa zohľadnili návštevy a služby ktoré podnikom poskytovali zástupcovia regionálnej znalostnej siete. Cieľom procesu bolo zaistiť konzistencia a kvalita. Tieto podrobnosti boli popísané v príručke na základe štúdie, ktorú uskutočnilo BIC (Business Innovation Centre – Podnikateľské inovačné centrum) pred začiatkom projektu.
- Celkom sa uskutočnilo 318 návštev v podnikoch, ktorých výsledkom bolo 100 návrhov rozvojových projektov a 75 z nich sa začalo uskutočňovať.

Región pokračuje vo financovaní projektu v rámci stratégie budovania „systému podpory inovácie svetovej triedy v malých a stredných podnikoch“.

Projekt: Systém regionálnej inovácie svetovej triedy pre malé a stredné podniky v priemyselnom sektore

Program: Inovatívne akcie (2000 – 2006)

Implementácia: január 2003 – september 2005

Celkové náklady: 1 714 000 €

Príspevok EÚ: 727 000 €

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)

Kontakt:

Fáza projektu II

Pán Björn Westling

IVF Industriforskning och utveckling AB

Argongatan 30

S-431 53 Mölndal

Tel: 031-706 6169

Fax: 031-27 61 30

bjorn.westling@ivf.se

http://www.ivf.se

¹ «Innovación regional y transferencia de tecnología», un programa europeo cofinanciado por los Fondos Estructurales y organizado por la Dirección General de Política Regional a mediados de la década de los años noventa para alentar a las regiones a desarrollar estrategias de investigación e innovación.

Estónsko

Inovácia v stavebnom priemysle: Loodesystem

Výstavba novej výrobnéj linky na termoprofil

Loodesystem Ltd je výrobcou stavebných materiálov a prefabrikovaných domov v Estónsku. Firma vznikla v roku 2000 a bola prvou spoločnosťou v krajine, ktorá začala s výrobou nosných stien pre prefabrikované alebo skladačkové domy, s využitím plechov alebo tzv. „termoprofil“ ako stavebného materiálu.

Termoprofil je tenkostenný pozinkovaný plech, ktorý sa používa na výrobu vonkajších stien a fasád. Hrúbka ocele a jej dobrá pružnosť umožňujú výrobu ľahkých tenkých plechov, ktoré sú zároveň odolné a trvanlivé. Výrobcovia termoprofilov ponúkajú väčšinou výrobky jednotných rozmerov, čo zvyšuje prácnosť pri stavbe prefabrikovaných domov a komplikuje situáciu v Estónsku a v susedných krajinách, kde je nedostatok pracovnej sily v stavebnom sektore.

Firma Loodesystem Ltd sa preto rozhodla postaviť novú výrobnú linku na termoprofil a vyriešiť tak uvedené problémy. V snahe znížiť potenciálne ekonomické a technologické riziká spojené s výskumom a realizáciou, sa Loodesystem rozhodla požiadať o grant z štrukturálnych fondov prostredníctvom Enterprise Estonia (EAS), národnej agentúry na podporu podnikania.

Partnerstvo

Odborníci v Loodesystem zozbierali a analyzovali údaje z praxe, aby identifikovali hlavné faktory, ktoré bránia rýchlejšiemu získaniu potrebných prvkov pre stavbu prefabrikovaných domov. Výsledky tejto analýzy odhalili ďalšiu funkčnosť termoprofilov, čo povedie k rýchlejšiemu zhromažďovaniu prvkov v porovnaní s inými dostupnými termoprofilmi.

Konštrukcia výrobnéj linky bola navrhnutá v spolupráci s Oy Samesor, fínskou spoločnosťou, ktorá je lídrom v tejto oblasti.

Nová výrobná linka.

Projekt: Rozvoj novej výrobnéj série termoprofilov
Program: Program Cieľa 1 (Priorita 2: Konkurencieschopnosť podnikov)

Celkové náklady: 261 223 €

Príspevok EÚ: 104 486 €

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)

Implementácia: december 2004 – september 2005

Kontakt:

Pán Raul Loomets

Loodesystem Ltd

Katusepapi 10a

11412 Tallinn

Estónsko

Tel: +372 (0)601 1914

info@loodesystem.ee

<http://www.loodesystem.ee>

Nové nápady, s ktorými prišiel Loodesystem, boli uvedené do praxe v priebehu deviatich mesiacov spolupráce.

Nová inovatívna linka (pod názvom „pásová valcovacia linka“) bola odskúšaná počas tretieho štvrtroka roku 2005, čo bolo menej ako rok po dokončení počiatkovej analýzy požadovanej funkčnosti.

Takáto rýchla realizácia by nebola možná bez spolupráce s Enterprise Estonia a pomoci zo štrukturálnych fondov. Sprievodné ekonomické a technologické riziká by boli pre podnik príliš veľkou prekážkou.

Rýchlejšie a lacnejšie

Loodesystem Ltd vyvinul vlastnú inovatívnu linku typu CAD/CAM na výrobu termoprofilov. Súčasťou procesu je niekoľko špeciálnych operácií, ktoré pomôžu skrátiť čas potrebný na výrobu stenového prvku. Špeciálne operácie majú jedinečný charakter a poskytujú zákazníkovi mimoriadnu funkčnosť.

Použitie termoprofilov vyrobených v Loodesystem, stenový prvok:

- môže byť vyrobená o 20 – 40 % rýchlejšie ako ktorýkoľvek iný konkurenčný termoprofil;
- vyžaduje menej práce pri montáži ako ktorýkoľvek iný konkurenčný termoprofil.

Nové výrobky upútali pozornosť potenciálnych zákazníkov v rôznych častiach Európy. Loodesystem už začal vyvážať svoje výrobky na Ukrajinu a našiel nových partnerov, najmä stavebné spoločnosti, v regióne Pobaltia a v Španielsku.

Francúzsko/Grécko/Taliansko/Španielsko/Maroko/Tunisko Stredomorská oblasť, laboratórium pre inováciu energie

Vzhľadom na rastúce obavy o životné prostredie a podnebie má Stredomorská oblasť význačné postavenie kvôli svojmu rôznorodému charakteru s ostrovnými, horskými a mestskými oblasťami. Vďaka tomu tu možno získať rôzne skúsenosti v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie ako doplnkových zdrojov elektriny. Obnoviteľné energie sú kľúčovým prvkom v boji so skleníkovým efektom, ako aj pri povoľovaní decentralizovanej výroby energie. Medzi výhody spolupráce na úrovni Stredozemia v rámci partnerstiev a sietí preto patrí podpora zdieľaniu znalostí, výber najefektívnejších systémov energie v danom kontexte a vhodné rozhodnutia v územnom plánovaní, ako aj pomoc pri plnení cieľov Kjótskeho protokolu a Bielej knihy o energii. Ďalším cieľom je zvýšiť konkurencieschopnosť nákladných obnoviteľných energií, najmä v prípade energie zo solárnych a palivových článkov.

Severné pobrežie/južné pobrežie

Vyššie uvedené úvahy umožnili vznik projektu EMERGENCE (¹) 2010, ktorý nedávno začal realizovať región Provence-Alpes-Côte d'Azur (PACA, Francúzsko) v rámci európskeho programu INTERREG IIIB MEDOCC (²). Cieľom je zaistiť spoľahlivú a nepretržitú dodávku energie pomocou decentralizovanej produkcie z obnoviteľných zdrojov. Do projektu sa čím skôr zapoja príslušné územia a v procese integrácie vznikne nová energetická mapa budúcnosti.

Medzi partnermi EMERGENCE 2010 je Obchodná, priemyselná a Energetická komora Baleárskych ostrovov (Španielsko), provincia Cagliari (Sardínia, Taliansko), regionálna provincia Caltanissetta (Sicília, Taliansko), prefektúra Dodécánese a Centrum pre obnoviteľ-

Fotovoltaické články: výmena skúseností s obnoviteľnými energiami je súčasťou projektu „EMERGENCE 2010“.

né zdroje energie (CRES) v Grécku, ako aj Centrum rozvoja obnoviteľných zdrojov energie (CDER, Maroko) a Národná agentúra pre kontrolu energie (ANME, Tunisko) na južnom pobreží Stredozemného mora

Od ťažkostí k modelovým prípadom

Počiatková fáza (jún – december 2006) bola založená na prísnej metodológii definovanej na úvodnom seminári. V rámci procesu si každý partner pomocou počítačového softvéru CRES vybral systém energie a oblasť štúdie, ktoré mali byť predložené na spoločné ohodnotenie, uskutočnila sa identifikácia oblastí a zúčastnených činiteľov, začali sa realizovať technické a ekonomické štúdie, bol vytvorený adresár a internetovská stránka, a región PACA zostavil prvý zoznam ťažkostí s možnosťami rozvoja predpokladaných technológií.

V rámci druhej fázy (január – jún 2007) sa uskutoční prezentácia prípadových štúdií a stratégií, práca na miestach realizácie, po ktorej bude nasledovať overenie a „cestovná mapa“, ktorú vypracuje CRES, ako aj výmena názorov na uvedené ťažkosti.

Napokon, v období od júla 2007 do apríla 2008, sa v rámci tretieho štádia vytvorí špecifikácie potrebné na rozbeh „modelového prípadu“, ktorý navrhnu jednotliví partneri, s možnosťou kompletnej realizácie. Budú sa hodnotiť možné začínajúce podniky a vhodná európska podpora – vrátane podpory programov štrukturálnych fondov v rámci nového Cieľa európskej teritoriálnej spolupráce. Projekt bude ukončený záverečným seminárom a vyhlásením.

Zárodok alternatívnej energie

Okrem štúdií musí EMERGENCE 2010 umožniť vznik rastových centier na miestach, kde sa platia pokuty za hospodársku činnosť vzhľadom na dodávky energie, z dôvodu izolovanej polohy, špecifických potrieb decentralizovaného zdroja energie alebo špecifických požiadaviek.

Projekt: EMERGENCE 2010

Program: INTERREG IIIB MEDOCC, os 2, opatrenie 1.

Celkové náklady: 1 210 000 €

Príspevok EÚ: 722 500 €

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)

Implementácia: 1. júl 2006 – 30. jún 2008

Kontakt:

Región Provence-Alpes-Côte d'Azur

Mireille Pile, Výkonná riaditeľka pre životné prostredie

Sustainable Development and Agriculture (Udržateľný rozvoj a poľnohospodárstvo)

Hôtel de Région, 27 Place Jules Guesde

F-13481 Marseille cedex 20

Tel: +33 (0)4 91 57 52 08

Fax: +33 (0)4 91 57 53 07

mpile@regionpaca.fr

http://www5.regionpaca.fr/

¹ Emergence: «Études en Méditerranée pour les Energies Renouvelables Garantissant l'Électrification de Noyaux de Croissance Écologique» (Estudios en el Mediterráneo para las energías renovables que garanticen la electrificación de núcleos de crecimiento ecológico).

² Interreg IIIB: Cooperación transnacional (2000-2006). Medocc: Mediterráneo Occidental.

Slovník

Kohézny fond: Vzťahuje sa na členské štáty s hrubým národným dôchodkom nižším ako 90 % priemeru Spoločenstiev. Kohézny fond slúži na spolufinancovanie projektov v oblasti dopravy a životného prostredia, vrátane Transeurópskych sietí (TENs), úspory energie a obnoviteľných zdrojov energie. V rámci programov riadených členskými štátmi bude k dispozícii 69,6 miliárd EUR pre Kohézny fond na obdobie 2007 – 2013.

http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/index_en.htm

Cieľ **konvergenzie:** V období 2007 – 2013 bude tento cieľ slúžiť na podporu podmienok stimulujúcich rast a faktorov ktoré vedú k reálnej konvergencii u najmenej rozvinutých členských štátov a regiónov. V rámci 17 členských štátov sa tento cieľ týka 84 regiónov so 154 miliónmi obyvateľov, ktorých HDP na obyvateľa je nižší ako 75 % priemeru Spoločenstiev, a v rámci princípu „phasing-out“ sa cieľ vzťahuje na ďalších 16 regiónov so 16,4 miliónmi obyvateľov a s HDP, ktorý len mierne presahuje daný limit, z dôvodu štatistického efektu v rozšírenej EÚ. Pre Cieľ konvergenzie je k dispozícii čiastka 279,8 miliárd EUR, čo predstavuje 81,5 % celkového objemu. Čiastka sa rozdeľuje takto: 199,3 miliárd EUR pre regióny Cieľa konvergenzie, 13,9 miliárd EUR pre regióny vo fáze phasing-out a 69,6 miliárd EUR pre Kohézny fond, pričom táto čiastka sa vzťahuje na 15 členských štátov.

CSG: Strategické smernice Spoločenstiev pre súdržnosť poskytujú rámec zásahov štrukturálnych fondov. Na základe návrhu Európskej komisie Rada a Európsky parlament prijali tieto smernice dňa 6. októbra 2006 na obdobie rokov 2007 – 2013.

http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/index_en.htm

EFRR: Európsky fond pre regionálny rozvoj je spoločne s Kohéznym fondom a Európskym sociálnym fondom jedným z troch finančných nástrojov politiky súdržnosti EÚ a hlavným finančným zdrojom pre rozvoj vlastného potenciálu regiónov. EFRR bol vytvorený v roku 1975. Prispieva k financovaniu produktívnych investícií, podnikateľských aktivít, dopravy a infraštruktúry životného prostredia, výskumu a technologického rozvoja, inovácií, informačnej spoločnosti, trvalo udržateľného rozvoja a ďalších činností. Špecifické priority podpory EFRR sú definované v rámci viacročných programov spoločne riadených Komisiou a členskými štátmi a regiónmi.

http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/index_en.htm

ESF: Európsky sociálny fond bol vytvorený v roku 1957 a je jedným z troch nástrojov súdržnosti EÚ a hlavným zdrojom EÚ pre finančnú podporu určenú na rozvoj zamestnanosti a ľudských zdrojov.

http://ec.europa.eu/employment_social/esf2000/introduction_en.html

Cieľ **Európskej teritoriálnej spolupráce:** Prístup bývalej iniciatívy Spoločenstiev INTERREG bude podporovaný Cieľom európskej teritoriálnej spolupráce, ktorý stimuluje cezhraničnú, medzinárodnú a medziregionálnu spoluprácu regiónov EÚ. Cieľ je financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a na spolufinancovanie 80 programov spolupráce bolo vyčlenených 7,85 miliárd EUR.

http://ec.europa.eu/regional_policy/interreg3/index_en.htm

Inovatívne akcie: V období rokov 2000 – 2006 bolo financovaných asi 181 regionálnych programov inovatívnych akcií v 156 spôsobilých regiónoch EÚ-15. Cieľom bolo otestovať nové prístupy a aktivity, ktoré v prípade úspechu môžu zlepšiť kvalitu operačných programov. Hlavný dôraz pri týchto rizikových „laboratóriách“ sa kladie na posilnenie regionálnych ekonomík založených na znalostiach a technologických inováciách, aby tak informačná spoločnosť vstúpila do služieb regiónov a podporovala trvalo udržateľný rozvoj.

Integrované smernice pre rast a zamestnanosť: Pri hodnotení výsledkov Lisabonskej stratégie do roku 2004 sa Európska rada na jar 2005 rozhodla, že znovu zameria úsilie na rast a zamestnanosť. Integrované smernice obsahujú 23 akcií, vládny cyklus medzi rokmi 2005 a 2008 obsahuje súbor štrukturálnych ukazovateľov a každoročných správ o pokroku Národných reformných programov (NRP).

Hlavné programy: Tento termín sa používa pre 450 programov, ktoré sú financované z EFRR, ESF a Kohézneho fondu, v rámci cieľov „konvergenzie“, „regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti“ v období 2007 – 2013.

Národné reformné programy: Potom čo v júni 2005 Európska rada podpísala nový balíček Integrovaných smerníc, členské štáty musia identifikovať svoje priority a zdieľať najlepšie postupy pri dosahovaní kľúčových ekonomických výziev prostredníctvom svojich NRP. Tie stanovili stratégie členských štátov pre dlhodobu udržateľný rast, vysokú zamestnanosť a spravodlivú a začleňujúcu spoločnosť. Každý členský štát musí každoročne podať správu o pokroku v týchto programoch do jarného zasadania Rady.

NSRF: Pri zostavovaní programu zásahov štrukturálnych fondov na obdobie rokov 2007 – 2013 musia členské štáty predložiť **Národný strategický referenčný rámec**, ktorý zabezpečuje súlad zásahov so strategickými smernicami Spoločenstiev pre súdržnosť.

Operačný program: Dokument, ktorý predkladá členský štát a ktorý prijíma Komisia. Dokument objasňuje stratégiu rozvoja s komplexnou sústavou priorít, ktoré sa majú uskutočniť s pomocou fondu alebo v prípade Cieľa konvergencie, s pomocou Kohézneho fondu a EFRR.

Cieľ **Regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti:** v období 2007 – 2013 sa tento cieľ zameriava na posilnenie konkurencieschopnosti a atraktivity regiónu, ako aj zamestnanosti, pričom používa dvojaký prístup. Po prvé, rozvojové programy pomôžu regiónom predpokladať a podporovať ekonomickú zmenu prostredníctvom inovácie a podpory znalostnej spoločnosti, podnikania, ochrany životného prostredia a zlepšenia ich prístupnosti. Po druhé, bude sa podporovať viac a lepších pracovných miest, pričom sa prispôsobí pracovná sila a uskutočnia sa investície do ľudských zdrojov. Zo všetkých regiónov v 19 členských štátoch mimo cieľa „konvergencie“, je spôsobilých 168 vhodných regiónov s 314 miliónmi obyvateľov. Čiastka 54,9 miliárd EUR, z čoho 11,4 miliárd EUR je určených na pre regióny typu „phasing-in“, predstavuje o niečo menej ako 16 % celkového objemu.

Regióny pre ekonomickú zmenu: Návrhy Komisie na posilnenie výmeny správnych postupov v kontexte medziregionál-

nej spolupráce v období 2007 – 2013 boli popísané v Komunikačnej (2006) č. 675 z 8. novembra 2006.

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/index_en.cfm

URBAN II: Iniciatíva Spoločenstiev Urban II (2000 – 2006) je špecifickým nástrojom obnovy prímestských oblastí. URBAN II rieši problémy týchto oblastí a zvyšuje atraktivitu miest. Z celkového rozpočtu EFRR, ktorý predstavoval až 730 miliónov EUR, bolo financovaných sedemdesiat európskych miest. Integrovaný prístup iniciatívy rieši niekoľko rozmerov, ako napríklad zlepšenie prístupu k pracovným miestam a vzdelávaniu, podpora kultúrneho potenciálu a podpora fyzickej a environmentálnej obnovy.

URBACT: Program URBACT spolufinancuje ERDF a je založený na sieti európskych miest, ktoré boli začlenené do programov iniciatívy Spoločenstiev URBAN. URBACT podporuje výmeny skúseností a vzájomné vzdelávanie jednotlivých činiteľov. Program financoval viacero akcií, medzi iným aj vytvorenie 30 sietí, ktoré prepojili 8 až 20 miest, pričom každá sieť bola určená na riešenie špecifickej témy a mestskej politiky. Ďalšia fáza bude otvorená všetkým mestám z 27 členských štátov.

<http://www.urbact.eu/>

Info regio

Ďalšie informácie o regionálnej politike EÚ nájdete na stránke Info regio:

**http://ec.europa.eu/regional_policy
regio-info@ec.europa.eu**

